

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації

Методичні рекомендації до самостійної роботи

навчальної дисципліни

Дерев'яна пластика

для спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація.

Освітня програма «Образотворче мистецтво».

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Автор: ст. викл. , Кіндрачук В. Б.

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації
№1 від “31” серпня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Пояснювальна записка
3. Структура самостійної роботи
4. Тематичний план самостійної роботи
5. Питання для самоконтролю
6. Оцінювання результатів самостійної роботи
7. Рекомендована література

Вступ

Предмет вивчення навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів з дерев'яною пластикою як мовою образотворчого мистецтва, набутті ними відповідних теоретичних знань та практичних навиків. Також програма має на меті розвинути в студентів просторове та абстрактне мислення, навички моделювання об'ємно-просторових форм в деревині.

Програма з дерев'яної пластики передбачає поєднання коротких ввідних лекційних матеріалів із практичним курсом і великим об'ємом самостійної роботи.

Навчальний курс „Дерев'яна пластика” має на меті підготувати кваліфікованого фахівця (художника і педагога) з образотворчого мистецтва із високими духовними та культурними характеристиками, розвинутим творчим мисленням, відповідним професійним рівнем художньої майстерності.

«Дерев'яна пластика» як навчальна дисципліна має необмежені можливості для творчого розвитку мистця і позитивно впливає на формування творчих якостей і високої художньої культури.

Метою викладання дисципліни є:

- оволодіння студентами технологією і техніками дерев'яної пластики та застосування набутих знань і навичок у власній мистецькій та педагогічній діяльності;
- підготувати фахівця з високим рівнем майстерності, здатного самостійно творчо вирішувати завдання в художній і педагогічній діяльності.

Основні цілі викладання дисципліни:

- познайомити студента з усіма технологіями і техніками дерев'яної пластики;
- навчити студента орієнтуватись у видах і жанрах мистецтва, користуватись виражальними засобами, стилістикою та мовою пластики;
- виробити знання, уміння і навички, які дозволять студентові самостійно виконувати творчі завдання, а також застосовувати їх в мистецькій діяльності.

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні

знати:

- цілі та задачі навчального курсу;
- всі різновиди та техніки різьби по дереву;
- визначні мистецькі твори виконані в техніці дерев'яної пластики;
- творчість сучасних українських митців різьблярів по дереву;
-

вміти:

- на належному технічному рівні виконувати завдання в різних видах і техніках дерев'яної пластики;
- створювати та розкривати певні образи за допомогою техніки дерев'яної пластики;
- застосовувати набуті теоретичні знання на практиці.

2. Пояснювальна записка

Важливе значення у вивченні навчальної дисципліни «Дерев'яна пластика» займає самостійна робота. Ця невід'ємна складова освітнього процесу у закладі вищої освіти сприяє формуванню в студентів культури розумової праці, ініціативності та пізнавальної активності. Зміст самостійної роботи студентів передбачений робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами та завданнями викладача. Самостійна робота студентів також забезпечується відповідними інформаційно-методичними засобами (конспектами лекцій, навчально-методичними посібниками, підручниками, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи, матеріалами дистанційного навчання), передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Забезпеченню належного рівня організації самостійної роботи студентів сприяє використання відповідної наукової і періодичної літератури. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом з навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Вона може проходити в бібліотеці, навчальних аудиторіях, в домашніх умовах тощо.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Дерев'яна пластика», визначається навчальним планом і становить 60 годин.

3. Структура самостійної роботи

Теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1. Ліпка етюдів півфігури людини з тематичним навантаженням	20
Тема 2. Збір матеріалу та виконання графічного ескізу до аудиторного завдання «Декоративний пласт зі введенням півфігури людини»	20
Тема 3. Ліпка масштабної моделі до аудиторного завдання «Різьблення об'ємної композиції з уведенням фігури людини»	20
Всього	60

4. Тематичний план самостійної роботи

Тема 1. Ліпка етюдів півфігури людини з тематичним навантаженням

Завдання

1. Проліпити в пластиліні кілька варіантів тематичних рельєфів півфігури людини етюдного характеру.
2. Особливу увагу приділити положенню рук та голови, жестам. Також за необхідності ввести допоміжні аксесуари для глибшого розкриття теми.

Тема 2. Збір матеріалу та виконання графічного ескізу до аудиторного завдання «Декоративний пласт зі введенням півфігури людини»

Завдання

1. Опрацювати відповідну літературу в мету збору ілюстративного матеріалу на задану тему.
2. Виконати графічний (за потреби об'ємний) ескіз до завдання «Декоративний пласт зі введенням півфігури людини».

Тема 3. Ліпка масштабної моделі до аудиторного завдання «Різьблення об'ємної композиції з уведенням фігури людини»

Завдання

1. Опрацювати відповідний ілюстративний матеріал.
2. Проліпити в пластиліні масштабну модель до завдання «Різьблення об'ємної композиції з уведенням фігури людини».

5. Питання для самоконтролю

1. Засвоїти основні види та техніки різьби по дереву;
2. Проаналізувати історичні аспекти виникнення та розвитку дерев'яного різьблення;
3. Проаналізувати стилістику всіх видів та технік дерев'яної пластики;
4. Проаналізувати основні композиційні закономірності в побудові того чи іншого виду дерев'яного різьблення;
5. Визначити інструментарій та обладнання дерев'яної пластики за їхніми функціями та призначенням;
6. Розкрити цілі та задачі дерев'яної пластики як виду декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва;
7. Визначити основні принципи побудови орнаменту різних видів та технік дерев'яної пластики;
8. Визначити послідовність та основні технологічні особливості ведення роботи з деревом;
9. Визначити породи та типи деревини для різних видів різьблення.

6. Оцінювання результатів самостійної роботи

Контроль самостійної роботи відбувається у формі перегляду, усних опитувань та оцінювання самостійно виконаних творчо-практичних завдань.

Максимальна кількість балів, яку можуть отримати студенти за теми самостійної роботи			Загальна сума балів
T1	T2	T3	20
6	6	8	

8. Рекомендована література

Базова

1. Будзан А. Різьба по дереву в західних областях України.- К., 1960.
2. Драган М. Українська декоративна різьба XV- XVIII ст.- К., 1970.
3. Запаско Я. Нариси з історії українського прикладного та декоративного мистецтва.- Львів, 1969.
4. Жишкович В. Пластика Русі-України. X- I пол. XIV ст.- К., 1993.
5. Моздир М. Українська народна дерев'яна скульптура.- К., 1980.
6. Приймак Й. Д. Декорування виробів із дерева: Навч. Посібник.- Косів: Писаний Камінь, 2001.
7. Рутковський В. Різьблярі Коломийщини.- Івано-Франківськ, 1992.
8. Станкевич М. Є. Українське художнє дерево XVI – XX ст. – Львів, 2002.- 480 с. іл.
9. Степовик Д. Скульптор Михайло Черешньовський.- К., 2000.
10. Тимків Б. М., Кавас К. М. виготовлення художніх виробів із дерева: Різьба по дереву.- Ч. 1.- Львів: Світ, 1995.
11. Чарновський О. Українська народна скульптура.- Львів, 1976.

Інформаційні (Інтернет) ресурси

1. Оборська С.В. Подієвий менеджмент у мистецтві // Культура і мистецтво у сучасному світі. 2014. Вип. 15. С. 57–63. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kmss_2014_15_10.
2. <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/5145>